

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАМСКО-УСТЬИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**



**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ул. Калинина, д.31,
пгт. Камское Устье, 422820

Калинин урамы, 31 йорт,
штп. Кама Тамагы, 422820

тел.: (884377) 2-18-85, факс: 2-20-70, e-mail: Kamuste.Ispolkom@tatar.ru, <http://kamskoye-ustye.tatarstan.ru>.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2024 елның 7 марты

КАРАР

№ 155

Кама Тамагы муниципаль районында кеше иммунодефициту вирусу (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны таратуны киметү буенча муниципаль программаны раслау турында, 2024-2025 елларга ("Анти-ВИЧ/СПИД")

«Россия Федерациясендә кеше иммунодефициту вирусу (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруның таралуын кисәтү турында» 1995 елның 30 мартындагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Кама Тамагы муниципаль районы халкының иммунодефициту вирусу (ВИЧ-инфекция) белән авыруын киметү, район халкы белән куркыныч төркемнәрдә профилактик эшнә көчәйтү, үткәрелә торган чаралар комплексының нәтижелелеген арттыру максатларында, Кама Тамагы муниципаль районы башкарма комитеты түбәндәгеләрне кертә:

1. Кама Тамагы муниципаль районында кеше иммунодефициту вирусу (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны киметү буенча муниципаль программаны, 2024-2025 елларга («Анти-ВИЧ/СПИД») кушымта нигезендә расларга (алга таба - Программа).

2. Программаны гамәлгә ашыру барышында аерым чаралар аныкланырга мөмкин, ә чараларны финанслау күләмнәре, бюджетның расланган чыгымнарын исәпкә алып, төзәтмәләр кертеләргә тиеш, дип билгеләргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.

4.Әлеге қарарның үтәлешен тикшереп торуны Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Е.В. Сороковнига йөкләргә.

Житәкче

Р. М. Заһидуллин

Кама Тамагы муниципаль
районы Башкарма
комитетының 2024елның 7
мартындагы 155 номерлы
карарына кушымта

**2024-2025 ЕЛЛАРГА КАМА ТАМАГЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА КЕШЕ
ИММУНОДЕФИЦИТЫ ВИРУСЫ (ВИЧ-ИНФЕКЦИЯ) КИТЕРЕП ЧЫГАРА
ТОРГАН АВЫРУНЫ КИМЕТУ БУЕНЧА МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА,
("АНТИ-ВИЧ/СПИД")**

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2024-2025 елларга Кама Тамагы муниципаль районында кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны киметү буенча муниципаль программа, ("Анти-ВИЧ/СПИД")
Программаны әзерләү турында карар кабул итү нигезләре	«Кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыру таралуны кисәтү турында» 1995 елның 30 мартындагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон
Программаның заказчысы	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе
Программаны төп эшләүчеләр	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе
Программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы башкарма комитеты; «Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе
Программаның максаты	Кама Тамагы муниципаль районында кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны киметүгә юнәлдерелгән чараларны арттыру, 2024-2025 елларда. Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекция белән авыручыларның кимүе
Программаның бурычлары	халыкның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ВИЧ/СПИД мәсьәләләре буенча киң катламнарын агарту өчен мәгълүмати эшчәнлекне көчәйтү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, куркынычсызрак һәм җаваплырак җенси тәртип пропагандалау; -халыкның зәгыйфь төркемнәре арасында: инъекция наркотикларын кулланучылар, сексуаль хезмәт күрсәтүче затлар, ВИЧ-инфекцияле һәм

	<p>аларның женси партнерлары арасында ВИЧ-инфекцияне профилактикалауга юнелдерелгән максатчан чаралар үткөрү.</p> <p>-баланың энисеннән ВИЧ-инфекция тапшыруны булдырмау программаларын гамәлгә ашыру;</p> <p>- женси юл белән тапшырыла торган ВИЧ-инфекция, СПИД-ассоциацияләнгән авырулар, йогышлы авырулар диагностикасын һәм дөвалауны камилләштерү, аларның зәгыйфь төркемнәр өчен дөвалануыннан һәркем файдалана алырлык булуын арттыру;</p> <p>-Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекция үсешенең эпидемиологик мониторингын камилләштерү;</p>
Программаны тормышка ашыру вакыты	2024-2025 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Финанслауның гомуми күләме 237,6 мең сум тәшкит итә. Чаралар күләме ел саен район бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып төгәлләштерелә.
Программаның көтелгән ахыргы нәтижеләре	<p>Кыска сроклы: Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ачыклана торган ВИЧ-инфекцияле кешеләрнең гомуми санының алга таба кимүе.</p> <p>Озак сроклы: бер авыруга күчереп исәпләгәндә ВИЧ-инфекциялеләрне дөвалауга һәм социаль тәмин итүгә чыгымнарны киметү.</p>

1. КЕРЕШ

Кама Тамагы муниципаль районында кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны киметү буенча район программасы, 2024 - 2025 елларга ("Анти-ВИЧ/СПИД") (алга таба - Программа) 2024-2025 елларга "Кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруның таралуын кисәтү турында" Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасында кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруның таралуын киметү буенча республика программасы эшләнде.

Программа ВИЧ-инфекция йоктыруны киметү максатларында халыкның төрле катламнары һәм зәгыйфь төркемнәр арасында профилактик эшне киңәйтүне күздә тотта.

БМОның ВИЧ/СПИД (ЮНЭЙДС) буенча Берләштерелгән программасы мәгълүматлары буенча, дөньяда ВИЧ-инфекция белән яшәүче кешеләр саны якынча 46 миллион кеше тәшкит итә, аларның яртысы диярлек (17,1 млн кеше) үзенең ВИЧ-

статусы турында белми, ә якынча 22 млн, шул исәптән 1,8 млн бала, дөвалануга керү мөмкинлегә юк.

Россия Федерациясендә ВИЧ-инфекция буенча эпидемиологик вазгыять киеренке булып кала бирә. Ел саен ВИЧ-инфекция белән дистәләгән мең кеше, шул исәптән яшьләр йоктыра.

Элеккечә, ВИЧ-инфекция эпидемия процессында иң куркыныч төркемне наркотикларны инъекция юлы белән кулланучы затлар тәкъдим итә, аларның өлешенә тапшыру юлы белән билгеләнгән яңа ачыкланган йоктыру очрақларының 65 проценты туры килә. Әмма женси юл белән ВИЧ-инфекция йоктырган затларның өлеше арта: Россия Федерациясенә кайбер төбәкләрендә ул 30 проценттан артык тәшкил иткән.

ВИЧ-инфекцияле гомуми структурада фертиль яшьтәге хатын-кызларның өлеше 35 процентка житкән. ВИЧ-инфекцияле аналардан 7100 бала туган, шуларның 50 проценттан артыгы - соңгы 2 елда, һәм бу тенденция үсә бара.

Татарстан Республикасында 1987 елдан башлап ВИЧ-инфекциянең 29078 очрагы ачыкланган, шуларның 25805 е беренче тапкыр ТР халкы арасында ачыкланган, 3273 кеше - ВИЧ-инфекция диагнозы куелган башка төбәкләрдән килгән.

8906 кеше үлдә, шул исәптән СПИД-индикатор авырулардан - 2809.

4206 Татарстан Республикасыннан читкә китте.

15227 ВИЧ-инфекцияле кеше исәптә тора, шулардан 143 бала.

Барлығы 4056 бала ВИЧ-инфекцияле аналардан һәм 118 бала башка төбәкләрдән килгән, 60 бала үлгән.

2001 елдан Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекциянең 130 очрагы ачыкланган.

01.11.2023 елда диспансер хисабында 48 ВИЧ - йогышлы пациент тора, шул исәптән:

- хатын-кызлар - 20, бу 42 % тәшкил итә;

- Ирләр - 28, бу 58 % тәшкил итә.

Диспансер исәпкә алына, 2019 елда барлығы 7 ВИЧ инфекцияле, 2020 елда - 5 ВИЧ инфекцияле, 2023 елда - 2.

Яшь структурасы -

- 20-29 яшь - 2 кеше (4%)

- 30-39 яшь - 12 кеше (25 %)

- 40-49 яшь - 26 кеше (54%)

- 50-54 ел - 5 кеше (10%)

- 55-59 яшь - 3 кеше (7 %)

ВИЧ/СПИД проблемасы беренче чиратта социаль, һәм аның карары кешеләрнең үз-үзләрен тотышын үзгәртүгә бәйле, эпидемиягә каршы торучы чаралары дөүлэт һәм граждандар жәмгыятье көчләрен берләштергәндә генә уңышлы булырга мөмкин. ВИЧ-инфекция таралуга һәм әлегә авыруның социаль-икътисадый нәтижеләрен булдырмауга алга таба каршы торучы өчен, дөүлэт структуралары, ижтимагый оешмалар үзара хезмәттәшлеген координацияләүдә һәм әлегә Программа бурычларын үтәүдә барлык кызыксынучы министрлыкларның һәм ведомстволарның ролен көчәйтү зарур.

2. ТАВЫШ БИРҮ ҺӘМ БИРЕМНӘРЛӘРЕ

Максат: Кама Тамагы муниципаль районында кешенең иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны киметүгә юнәлдерелгән чараларны көчәйтү, 2024 - 2025 елларда. Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекция белән авыруны киметү.

Бурычлар:

-халыкның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ВИЧ/СПИД мәсьәләләре буенча киң катламнарын агарту өчен мәгълүмати эшчәнлекне көчәйтү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, куркынычсызрак һәм җаваплырак җенси тәртип пропагандалау;

-халыкның зәгыйфь төркемнәре арасында: инъекция наркотикларын кулланучылар, сексуаль хезмәт күрсәтүче затлар, ВИЧ-инфекцияле һәм аларның җенси партнерлары арасында ВИЧ-инфекцияне профилактикалауга юнәлдерелгән максатчан чаралар үткөрү.

-баланың әнисеннән ВИЧ-инфекция тапшыруны булдырмау программаларын гамәлгә ашыру;

- җенси юл белән тапшырыла торган ВИЧ-инфекция, СПИД-ассоциацияләнгән авырулар, йогышлы авырулар диагностикасын һәм дөвалауны камилләштерү, аларның зәгыйфь төркемнәр өчен дөваланыуыннан һәркем файдалана алырлык булуын арттыру;

-Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекция үсешенең эпидемиологик мониторингын камилләштерү;

-ВИЧ-инфекцияле аналардан туган балаларны һәм хезмәт бурычларын үтәгәндә югары инфекциягә дучар булган медицина хезмәткәрләрен медик-социаль яклауның дәүләт гарантияләрен тәмин итү;

-медицина манипуляцияләренең куркынычсызлыгын тәмин итү, ВИЧ-инфекция йоктыру куркынычын киметү;

-ВИЧ/СПИД белән яшәүче кешеләрне һәм зәгыйфь төркемнәрне дискриминацияләүгә һәм стигмацияләүгә каршы тору;

3. Ата-ана хокукларын яклау

Финанслауның гомуми күләме 237,6 мең сум тәшкил итә. Чаралар күләме ел саен район бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып төгәлләштерелә.

4.СИСТЕМА ПРОГРАММ МЕРОПРИЯТЛАРЫ

1. ВИЧ/СПИД мәсьәләләре буенча халыкның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең төрле катламнарын агарту өчен мәгълүмати эшчәнлекне киңәйтү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, куркынычсызрак һәм җаваплырак сексуаль үз-үзен тотышын пропагандалау

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасында ВИЧ инфекциясе таралуның төп юлы наркотик һәм җенси. Кама Тамагы муниципаль районында ВИЧ-инфекция

йоктыру буенча наркотик юл өстенлек итэ. Шул ук вакытта, ТР кебек үк, женси юл белән йоктыру өлешен арттыру тенденциясе күзәтелә.

Бу уңайдан халыкка, яшүсмерләргә һәм яшьләргә ВИЧ-инфекция йоктыруны кисәтү өчен куркынычсызрак һәм җаваплырак сексуаль тәртип турында мәгълүмат җиткерүнең барлык булган ресурсларыннан файдалану мөһим бурыч булып тора.

Программада:

аудионы тарату һәм күрсәтү - һәм халыкның төрле төркемнәре өчен ВИЧ инфекциясен профилактикалау буенча видеороликлар;

-халыкның мәдәни-белем дәрәжәсен күтәрүгә, презервативларны, беренче чиратта, яшьләр арасында куллануны пропагандалауга юнәлтелгән массакүләм чаралар оештыру;

-район уку йортларында ВИЧ/СПИД/ИПП пособиеләре тарату: балаларны куркынычсыз тәртип формаларына әзерләү, ул ВИЧ-инфекция эпидемия процессының үзгәрешләрен исәпкә алып эшкәртелгән;

2. Халыкның зәгыйфь төркемнәре инъекция наркотикларын кулланучылар, түләү өчен сексуаль хезмәтләр күрсәтүче затлар, ВИЧ-инфекцияле һәм аларның женси партнерлары арасында ВИЧ-инфекцияне профилактикалауга юнәлдерелгән максатчан чаралар үткөрү:

Тапшыруның наркотик юлы элеккечә ВИЧ-инфекция таратуда өстенлек итүче районда кала. Ир белән хатын арасында һәм ВИЧ-инфекцияле кулланучыларның женси партнерлары арасында инъекция наркотикларын кулланучы авырулар арта. ВИЧ-инфекцияне женси юл белән тарату факторы булып түләүле сексуаль хезмәтләр күрсәтү тора, чөнки фахшәлек белән шөгыльләнүче күп кенә гражданнар инъекция наркотикларын кулланучылар булып тора.

Программада:

- инъекция наркотик кулланучыларының гомуми популяциясендә "Зыянны киметү", шулай ук инъекция наркотикларын кулланучыларның аерым төркемнәре арасында (түләүле сексуаль хезмәтләр күрсәтүче хатын-кызлар, ВИЧ-инфекцияле кулланучылар һәм аларның женси партнерлары арасында) ВИЧ-инфекциясен профилактикалау буенча максатчан чараларны гамәлгә ашыруны дәвам итү;

3. Баланың әнисеннән ВИЧ-инфекция тапшыруны булдырмау программаларын гамәлгә ашыру

Соңгы елларда районда хатын-кызларның ВИЧ-инфекциясе авырулары артуы теркәлә. Районда яшәүче ВИЧ-инфициләнүчеләр саныннан хатын-кызлар 41% тәшкил итә. Аларның күбесе фертиль яшендә. Перинаталь элементә буенча диспансер хисабында 3 бала тора.

Районда барлык авырлы хатын-кызларны ВИЧ-инфекциягә тикшерү эше җайга салынган. Барлык ВИЧ-инфекцияле авырлы хатын-кызлар, шулай ук алар тудырган

балалар авыруны тапшыруның вертикаль юлы куркынычын шактый киметергә мөмкинлек бирә торган антиретровирус препаратлары алырга мөмкинлек бирә.

Программада:

-йөкле хатын-кызлар арасында ВИЧ-инфекцияне иртәрәк ачыклауга юнәлдерелгән чаралар үткөрү;

-барлык йөкле хатын-кызларның ВИЧ-инфекциясен профилактикалау буенча алда һәм аннан соңгы консультация үткөрүне;

-йөкле хатын-кызлар, шулай ук ВИЧ-инфекция диагнозы куелган хатын-кызлар өчен профилактик мәгълүмати материаллар тарату;

-ВИЧ-инфекцияле хатын-кызларны, шулай ук гаиләне планлаштыру мәсьәләләре буенча дискордант пар (женси партнерлар) укытуны уздыру;

-йөклелекне бушлай диагностикалау һәм ВИЧ-инфекцияле хатын-кызларга контрацепция;

-йөкле ВИЧ-инфекцияле хатын-кызларны һәм аларның балаларын ретровирус терапиясе белән тәмин итү.

4. ВИЧ-инфекцияне, СПИД-ассоциацияләнган авыруларны, женси юл белән тапшырыла торган йогышлы авыруларны диагностикалауны һәм дөвалауны камилләштерү, аларның зәгыйфь төркемнәр өчен дөвалану мөмкинлеген арттыру

Татарстан Республикасында СПИД һәм йогышлы авырулар белән профилактика һәм көрәш хезмәте булдырылды. Лаборатор тикшеренүләренә яңа методлары, ВИЧ-инфекцияне һәм оппортунистик инфекцияләргә дөвалауның заманча ысуллары кертелде. Женес юлы белән, халыкның зәгыйфь төркемнәре арасында тапшырыла торган инфекцияләргә диагностикалау һәм дөвалауны оештыруга зур игътибар бирелә. ВИЧ-инфекциянең барлык юнәлешләре буенча мәгълүмати база киңәя, шуңа бәйле рәвештә ВИЧ-инфекция, табиблар һәм урта медицина персоналы белән бәйле мәсьәләләргә тирәнтен өйрәнү кирәк.

Программада:

ВИЧ-инфекцияле затларны, В һәм С гепатитлары белән интегүче затларны, шул исәптән халыкара клиник сынаулар белән жәлеп ителә торган чаралар исәбеннән дөвалау;

-В һәм С гепатитлары маркерларына лаборатор диагностика ысулларын тәмин итү;

чылбырлы полимер реакция методын үз эченә алган йогышлы авыруларны билгеләүнең яңа методикаларын тәмин итү;

-ВИЧ-инфекцияләнгәннәргә профилактик клиника-лаборатория тикшерүләрен оештыру һәм үткөрү, антиретровирус терапиясе белән дөвалануга мохтажларны тәмин итү;

-зәгыйфь төркемнәргә социаль бәйле авыруларны һәркем ала алырлык диагностикалау һәм дөвалау бирү;

-ВИЧ-инфекциясен профилактикалау, эпидемиология, клиника, диагностика һәм дэвалау мәсьәләләре буенча яңа материалларны дэвалау мәсьәләләре буенча медицина хезмәткәрләре өчен 18 сәгатьлек укыту программасына керту;

5. Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекция үсешенә эпидемиологик мониторингын камилләштерү

Район территориясендә ВИЧ-инфекция буенча килеп туган вазгыять тулаем алганда ВИЧ-инфекция авыруларының стабильләшүе турында сөйләргә мөмкинлек бирә. Эмма эпидемия процессын үзгәртү, тапшыруның женси һәм вертикаль юлларының чагыштырмача арту дәүләт эпидемиология хезмәтенә яңа бурычларны хәл итүгә йөз тотуын таләп итә.

Татарстан Республикасының бөтен территориясендә бердәм эпидемиологик мониторинг системасы кертелде, бу ВИЧ-инфекцияне эпидемия контроле системасын яхшыртырга, эпидсуацияне һәм профилактик йогынтыны яхшырту юлларын фаразларга мөмкинлек бирә.

ВИЧ-инфекция чыганаclarын тикшерү ВИЧ-инфекция белән авыручыларны ачыклауны арттырырга, вакытында профилактик һәм дэвалау чараларын үткәргә мөмкинлек бирде.

Программада:

-төрле ведомстволар һәм хезмәтләр арасында оператив эпидемиологик мәгълүмат алмашуны да кертеп, ВИЧ-инфекция эпидемиологик мониторингын алга таба камилләштерү;

-ВИЧ-инфекцияне профилактикалау чараларын планлаштыруны яхшырту өчен икенче буын эпиднадзор ысулларын керту;

-медицина манипуляцияләренә куркынычсызлыгын тәмин итү, ВИЧ-инфекция йоктыру куркынычын киметү;

-Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының СПИД һәм йогышлы авырулар белән көрәш буенча республика үзәге белгечләре тарафыннан эшләнгән "ВИЧ-инфекцияле", "Балалар, ВИЧ-инфекцияле аналардан туган", "Авырлы ВИЧ-инфекцияле хатын-кызлар", "ИБ формалы затлар", "Авария ситуацияләре", "ВИЧ-инфекциялеләр" дигән бердәм компьютер программаларын керту.

6. ВИЧ-инфекцияле аналардан, ВИЧ-инфекция авыруларынан һәм хезмәт бурычларын үтәгәндә югары инфекциягә дучар булган медицина хезмәткәрләреннән туган балаларны медик-социаль яклауның дәүләт гарантияләрен тәмин итү

"Кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруның Россия Федерациясендә таралуын кисәтү турында" Федераль закон ВИЧ-инфекцияләнүчеләрнең, шулай ук кешенең иммунодефициты вирусы булган материаллар белән бәйлә затларның хокукларын һәм ирекләрен яклау чараларын билгели.

Программада:

-ятим балаларга һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга, дөвалану урынына бару һәм кайту өчен ВИЧ-инфекцияле түләүләр;

-медицина ярдәме күрсәтүче учреждениенең стационарында, ата-ананың берсендә яисә ВИЧ-инфекцияле балигъ булмаган баланың башка законлы вәкилендә булуны тәмин итү;

-ата-ананың берсенә яисә ВИЧ-инфекцияле балигъ булмаган баланың аның белән бергә медицина ярдәме күрсәтүче учреждениенең стационарында булган вакытта вакытлыча хезмәткә яраксызлык кәгазе түләү;

-ВИЧ-инфекция йоктыруның һөнәри куркынычы булган затларның ВИЧ-инфекциясен профилактикалау өчен антиретровирус препаратлары белән тәмин итү.

7. Донор каны, медицина иммунобиологик препаратларның, биологик сыеклыкларның, органнарның һәм тукумаларның куркынычсызлыгын тәмин итү

Донор каны кайнатканда ВИЧ-инфекция таралуның реаль мөмкинлеге саклана, әгәр донор серонегатив тәрәзә чорында булса.

Программада:

-реципиентларга катмаган кан бирүне тыю.

8. ВИЧ/СПИД белән яшәүче кешеләрне һәм зәгыйфь төркемнәрне дискриминацияләү һәм стигмацияләүгә каршы тору

ВИЧ/СПИД белән яшәүче кешеләрнең дискриминацияләнүе һәм стигмациясе ВИЧ-инфекцияне профилактикалау һәм дөвалау буенча чараларның нәтижәлелеген киметә. Соңгы елларда массакуләм мәгълүмат чараларында жәмгыятьнең ВИЧ-инфекция һәм зәгыйфь төркемнәргә мөнәсәбәтен гуманизацияләүгә юнәлдерелгән мәкаләләр саны артты, бу аларның нормаль социаль мөнәсәбәтләргә, эшкә урнашуга, сәламәт гаилә булдыруга һәм ВИЧ-инфекцияне икенчел профилактикалау чараларын үтәүгә ярдәм итә.

Программада:

-ВИЧ-инфекция мәсьәләләре буенча халыкның мәгълүматлылыгын арттыруга юнәлдерелгән санитар-агарту эше;

-жәмгыятьне авыруның ана булу, ятимлек, ата-анасыз калган балаларга социаль-педагогик һәм медицина ярдәме кебек зыяннарының аеруча актуаль мәсьәләләре буенча фикер алышуга жәлеп итү, ВИЧ-инфекция авыруларын стигма һәм дискриминацияләү;

9. Кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруны киметүгә юнәлдерелгән чараларны көчәйтү буенча Программаның

үтэлешен тээмин итү өчен 2024 - 2025 елларга («Анти-ВИЧ/СПИД») нормативлар базасын камилләштерү

ВИЧ-инфекцияне профилактикалау мәсьәләләре «Кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара торган авыруның таралуын кисәтү турында» Федераль закон, шулай ук «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген» турында Россия Федерациясе Законы, гражданның сәламәтлеген саклау турында Россия Федерациясе законнары нигезләре һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

Программада:

-социаль юнәлештәге яңа оештыру-күрсәтмә документларын, беренче чиратта, аналарны һәм балаларны яклауга, ВИЧ/СПИД-авырулар өчен дөвәләу процессын оптимальләштерүгә, эпидемиология, ВИЧ-инфекцияне диагностикалау һәм профилактикалау мәсьәләләре буенча өйрәнү;

10. ВИЧ-инфекция таралуга каршы торы өчен коммерциягә карамаган оешмаларны, ВИЧ-инфекцияле жәмәгәтчелекне, халыкара хәйрия оешмаларын, бюджеттан тыш ресурсларны жәлеп итү

ВИЧ/СПИД проблемасы, беренче чиратта, социаль һәм аның карары кешеләрнең үз-үзләрен тотышын үзгәртүгә бәйле булуын исәпкә алып, ВИЧ-инфекциягә каршы торы чаралары дәүләт һәм граждан жәмгыяте көчләрен берләштергәндә генә уңышлы булырга мөмкин.

Программада:

-ВИЧ-инфекциясен профилактикалау һәм социаль яклау өлкәсендәге эшчәнлекне гәмәлгә ашыручы хөкүмәтнеке булмаган һәм ижтимагый оешмалар белән хезмәттәшлек;

бизнес структураларын ВИЧ-инфекциягә каршы көрәшкә жәлеп итү.

2024 - 2025 еллар дөвамында әлегә Программаны гәмәлгә ашыру буенча башкарма хакимиятнең координацияләү ролен тээмин итү

Программаны гәмәлгә ашыруны тикшереп торы максатында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы СПИДка каршы көрәш буенча ведомствоара комиссия төзелде.

5. Референдум тәртибе

Программалы чаралар зур социаль һәм икътисадый әһәмияткә ия. Программаны гәмәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- ВИЧ/СПИД буенча эпидемия ситуациясен тотрыкландырырга;
- ВИЧ-инфекция белән авыручыларның кимүен алга таба тормышка ашырырга;
- яшьләр арасында ВИЧ-инфекциянең массакуләм таралуын кисәтергә;
- ВИЧ-инфекция таралуны трансфузион юл белән кисәтергә;

-СПИД авырулары санын һәм халыкның хезмәткә яраксызлыгы дәрәжәсен киметергә;

-дөвалануга, социаль пособиеләргә, кире кагылган балаларны тотуга чыгымнарны киметергә;

-ВИЧ-инфекцияле һәм аларның гаиләләрен социаль яклау дәрәжәсен арттырырга.

Чаралар исемлеге
Кама Тамагы муниципаль районында кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция) китереп чыгара
торган авыруны киметү буенча муниципаль программа,
2024 - 2025 елларга ("Анти-ВИЧ/СПИД")

Чаралар исемнәре	Башкаручылар	2017 елның июленнән финанслау күләме		
		Барлыгы, мең сум	Шул исәптән еллар буенча	
			2024	2025
		237,6	118,8	118,8
1. ВИЧ/СПИД мәсьәләләре буенча халыкның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең төрле катламнарын агарту өчен мәгълүмати эшчәнлекне киңәйтү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, куркынычсызрак һәм җаваплырак сексуаль үз-үзен тотышын пропагандалау				
1.1. Аудионы тарату һәм күрсәтү - һәм халыкның төрле төркемнәре өчен ВИЧ инфекциясен профилактикалау буенча видеороликлар	Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Кама Тамагы муниципаль районының «Мәгариф идарәсе» МКУ, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә		
1.2. Халыкның мәдәни-белем дәрәжәсен күтәргә, презервативларны куллануны пропагандалауга юнәлдерелгән массакүләм чаралар оештыру, беренче чиратта, яшьләр арасында	Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге Башкаручылар: «Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Кама Тамагы муниципаль районының «Мәгариф идарәсе» МКУ, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә		
1.3. ВИЧ-инфекциясенң эпидемия барышын исәпкә алып эшкәртелгән "ВИЧ/СПИД/ИПП: укучыларны куркынычсыз тәртип формаларына әзерләү" пособиеләре район уку йортларында таралу	Кама Тамагы муниципаль районының «Мәгариф идарәсе» МКУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә		

2. Халыкның зәгыйфь төркемнәре инъекция наркотикларын кулланучылар, түләү өчен сексуаль хезмәтләр күрсәтүче затлар, ВИЧ-инфекцияле һәм аларның женси партнерлары арасында ВИЧ-инфекцияне профилактикалауга юнәлдерелгән максатчан чаралар үткәру:			
2.1. Инъекция наркотик кулланучыларының гомуми популяциясендә "Зыянны киметү" ВИЧ-инфекциясен профилактикалау буенча максатчан чараларны гамәлгә ашыруны давам итү, шулай ук инъекция наркотикларын кулланучыларның аерым төркемнәре арасында (түләүле сексуаль хезмәтләр күрсәтүче хатын-кызлар, ВИЧ-инфекцияле кулланучылар һәм аларның женес партнерлары) кулланучылар арасында	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Россия Эчке эшләр министрлыгының «Югары Ослан» муниципальара бүлегенә «Кама Тамагы» полиция бүлекчәсе	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
3. Баланың әнисеннән ВИЧ-инфекция тапшыруны булдырмау программаларын гамәлгә ашыру			
3.1. Йөкле хатын-кызлар арасында ВИЧ-инфекцияне иртә ачыклау буенча чаралар үткәру	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
3.2. Барлык авырлы терлекләргә ВИЧ-инфекция профилактикасы буенча һәм аннан соңгы консультация үткәру	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
3.3. Йөкле хатыннар, шулай ук ВИЧ-инфекция диагнозы куелган хатын-кызлар өчен профилактик мәгълүмат материалларын тарату	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
3.4. ВИЧ-инфекцияле хатын-кызларны, шулай ук гаиләне планлаштыру мәсьәләләре буенча дискордант пар (женес партнерлары) укыту	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
3.5. Йөклелекне бушлай диагностикалау һәм ВИЧ-инфекцияле хатын-кызларга контрацепция бирү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
3.6. Йөкле ВИЧ-инфекцияле хатын-кызларны һәм аларның балаларын ретровирус терапиясе белән тәмин итү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
4. ВИЧ-инфекцияне, СПИД-ассоциацияләнган авыруларны, женси юл белән тапшырыла торган йогышлы авыруларны диагностикалауны һәм дөвалауны камилләштерү, аларның зәгыйфь төркемнәр өчен дөвалану мөмкинлеген арттыру			
4.1. ВИЧ-инфекцияле затларны, В һәм С гепатитлары белән интегүче затларны, шул исәптән халыкара клиник сынаулар белән жәлеп ителә торган чаралар исәбеннән дөвалау	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
4.2. В һәм С гепатитлары маркерларында лаборатор диагностика ысулларын тәмин итү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	237,6	118,8 118,8

4.3. Чылбыр полимер реакциясе алымын үз эченэ алган йогышлы авыруларны билгеләүнең яңа методикаларын тээмин итү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
4.4. ВИЧ-инфекцияләнгәннәрне профилактик клиника-лаборатория тикшерүләрен оештыру һәм үткөрү, антиретровирус терапиясе белән дөвалануга мохтажларны тээмин итү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
4.5. зэгыйфь төркемнәргә социаль бәйле авыруларны һәркем ала алырлык диагностикалау һәм дөвалау биру	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
4.6. ВИЧ-инфекцияне профилактикалау, эпидемиология, клиника, диагностика һәм дөвалау мәсьәләләре буенча яңа материалларны дөвалау мәсьәләләре буенча медицина хезмәткәрләре өчен 18 сәгатьлек уку программасына керту	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
5. Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ВИЧ-инфекция үсешенә эпидемиологик мониторингын камилләштерү		
5.1. ВИЧ-инфекциянең эпидемиологик мониторингын алга таба камилләштерү, шул исәптән төрле ведомстволар һәм хезмәтләр арасында оператив эпидемиологик мәгълүмат алмашуны да кертеп	Кама Тамагы муниципаль районы (киләшү буенча), «Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Россия Эчке эшләр министрлыгының «Югары Осан» муниципальара бүлегенә "Кама Тамагы" полиция бүлгә	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
5.2. ВИЧ-инфекцияне профилактикалау чараларын планлаштыруны яхшырту өчен икенче буын эпиднадзор ысулларын керту	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Россия Эчке эшләр министрлыгының «Югары Осан» муниципальара бүлегенә "Кама Тамагы" полиция бүлгәсә	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
5.3. Медицина манипуляцияләренәң куркынычсызлыгын тээмин итү, ВИЧ-инфекция йоктыру куркынычын киметү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Россия Эчке эшләр министрлыгының «Югары Осан» муниципальара бүлегенә "Кама Тамагы" полиция бүлгәсә	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
6. ВИЧ-инфекцияле аналардан, ВИЧ-инфекция авыруларынан һәм хезмәт бурычларын үтәгәндә югары инфекциягә дучар булган медицина хезмәткәрләреннән туган балаларны медик-социаль яклауның дөүләт гарантияләрен тээмин итү		
6.1. Ятим балаларга һәм ата-ана тәрбиясеннән мөхрүм калган балаларга, дөвалану урынына бару һәм кайту өчен түләү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә

6.2. Медицина ярдәме күрсәтүче учреждениенен стационарында булуны ата-ананың берсе яисә ВИЧ-инфекцияле балигъ булмаган баланың башка законлы вәкиле тәэмин итү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
6.3. Ата-аналарның берсенә яисә ВИЧ-инфекцияле балигъ булмаган баланың аның белән бергә медицина ярдәме күрсәтүче учреждениенен стационарында булган вакытта вакытлыча хезмәткә сәләтсезлек кәгазе яисә башка законлы вәкиленә түләү	Социаль иминият фонды	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
6.4. ВИЧ-инфекция йоктыруның һөнәри куркынычы булган затларның ВИЧ-инфекциясен профилактикалау өчен антиретровирус препаратлары белән тәэмин итү	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
7. Донор каны, медицина иммунобиологик препаратларның, биологик сыеклекларның, органнарның һәм тукумаларның куркынычсызлыгын тәэмин итү		
7.1. Раципиентларга тестлаштырылмаган кан салуны тыю	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
8. ВИЧ/СПИД белән яшәүче кешеләрне һәм зәгыйфь төркемнәрне дискриминацияләү һәм стигмацияләүгә каршы тору		
8.1. ВИЧ-инфекция мәсьәләләре буенча халыкның мәгълүматлылыгын арттыруга юнәлдерелгән санитар-агарту эше	Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе” ДАССУ, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр һәм спорт бүлеге	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
8.2. Явызлык, ятимлек, ата-анасыз калган балаларга социаль-педагогик һәм медицина ярдәме кебек авыру нәтижеләрен тикшерүгә жәмгыятьне жәлеп итү	Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе” ДАССУ, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә
9. Кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ-инфекция), 2017 - 2019 елларга («Анти-ВИЧ/СПИД») китереп чыгара торган авыруны киметүгә юнәлдерелгән чараларны көчәйтү программасын үтәүне тәэмин итү өчен норматив база камилләштерү		
9.1. Социаль юнәлештәге яңа оештыру-күрсәтмә документларын, беренче чиратта, аналарны һәм балаларны яклауга, ВИЧ/СПИД-авырулар өчен дөвалау процессын оптимальләштерүгә, эпидемиология, ВИЧ-инфекцияне диагностикалау һәм профилактикалау мәсьәләләре буенча өйрәнү	Кама Тамагы муниципаль районы (киләшү буенча), “Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе” ДАССУ, Россия Эчке эшләр министрлыгының «Югары Осан» муниципальара бүлегенен “Кама Тамагы” полиция бүлеге, Кама Тамагы муниципаль районындагы МТЗ һәм СЗ социаль яклау бүлеге	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә

10. ВИЧ-инфекция таралуга каршы тору өчен коммерциягә карамаган оешмаларны, ВИЧ-инфекцияле жәмәгәтчелекне, халыкара хэйрия оешмаларын, бюджеттан тыш ресурсларны жэлеп итү			
10.1. ВИЧ-инфекциясен профилактикалау һәм социаль яклау өлкәсендәге эшчәнлекне гәмәлгә ашыручы хөкүмәтнеке булмаган һәм ижтимагый оешмалар белән хезмәттәшлек	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Кама Тамагы муниципаль районының «Мәгариф идарәсе» МКУ, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә, «Кама Тамагы» полициясе бүлекчәсе - Россия Эчкә эшләр министрлыгының «Югары Ослан» пуниципаль бүлегә, Кама Тамагы муниципаль районындагы МТЗ һәм СЗ социаль яклау бүлегә, «Татмедиа» АЖ филиалы «Волжские зори» газетасы редакциясе.	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
10.2. Бизнес структураларын ВИЧ-инфекциягә каршы көрәшкә жэлеп итү.	«Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Россия Эчкә эшләр министрлыгының «Югары Ослан» пуниципаль бүлегенәң «Кама Тамагы» полиция бүлекчәсе	Агымдагы бюджет финанславы чикләрендә	
БАРЫСЫ:		237,6	118,8
			118,8